

Karen Human Rights Group

Documenting the voices of villagers in rural Burma

ပျို့ဖူးတက်ကစီဉ်

လိယူ ၁၃သီ, ၂၀၀၉နံနံ/ခဉ်အဉ်အဉ်ကဉ် ၂၀၀၉နံနံ- B7

နအဖဒီးဒံဉ်ခဉ်ဘဉ်အဉ်အတၢ်ထီဉ်ဒုးလီၢ်ခဲကတၢ်ဖဲလၢဂၢၤဟၢဒီးပုၤဘဉ်ကီၤဘဉ်ခဲအသီဖဲကီၢ်တဲဉ်ကီၢ်ပူၤ

နအဖဒီး ဒံဉ်ခဉ်ဘဉ်အဉ် ဟံဉ်ဖိဉ်ထီဉ်သး ထီဉ်ဒုးထီဒါခဉ်အဲဉ်အဲဉ်လဲအဉ် အတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲဘူးဒီး လၢဂၢၤဟၢပုၤအိဉ်ကမ့ၢ်အဒဲကဝီၤဆဲးကဲ ထီဉ်ဒဲအသးန့ဉ်လီၤ. နအဖဒီးဒံဉ်ခဉ်ဘဉ်အဉ်ဟံဉ်ဖိဉ်ထီဉ်သးထီဉ်ဒုးထီဒါခဉ်အဲဉ်အဲဉ်လဲအဉ်သုးရှဉ်(၂၀၂)သုးကလၢၤဖဲအိဉ်ဆဲလီၤသးလၢ လၢဂၢၤဟၢကလံၤစိးကယံၤတကပၤစိးစၢၤ ၃၀ကလံၤမံၤထၢဉ်ယဉ်ယဉ်န့ဉ်လီၤ. ပုၤဘဉ်ကီၤဘဉ်ခဲဖဲလၢဟီဉ်ကဝီၤခဲဘဉ်လၢအပူၤယုၤန့ဉ်ဆူ ကျီဉ်တဲဉ်ကီၢ်ပူၤဒီးတနီၤအိဉ်တၢ်ဒီးလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယဉ်ကဆူးလၢတၢ်ဘဉ်တၢ်ဘၢတအိဉ်အလီၢ်ဒီးလိဉ်ဘဉ်ပုၤဂ့ၢ်တၢ်ဆီဉ်ထွဲမၤစၢၤန့ဉ်လီၤ.

ခဲဖဲလိယူ ၁၃သီ ၂၀၀၉နံနံအသီး တၢ်ထီဉ်ဒုးထီဒါခဉ် အဲဉ် အဲဉ်လဲ အဉ်အ သုးကလၢၤဖဲအ အိဉ်သ့ဉ်လီၤအသးဘူးဒီးလၢဂၢၤဟၢဒဲကဝီၤ လၢအမ့ၢ်ပုၤ လီၢ်အိဉ်ကမ့ၢ်ဖဲလၢဖဉ်အဉ်ကီၢ်ရှဉ်ကညီကီၢ်ဆဲးပူၤအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.ဒီးတၢ်ထီဉ် ဒုးလၢဘဉ်တၢ်မၤ အီၤလၢနအဖဒီးဒံဉ်ခဉ်ဘဉ် အဉ်အသုးဟံဉ်ဖိဉ် ထီဉ်အ သး န့ဉ်ဆဲးကဲထီဉ်ဒဲဒဲန့ဉ်လီၤ. တၢ်ထီဉ်ဒုးကဲထီဉ်ပဲဖဲမုၢ်ယံၢ်နံၤလိယူ ၅သီ စးထီဉ်အသးလၢတၢ်ခးစိကျိဖးဒိဉ်ပိဉ်ထွဲ ထီဉ်အသးဒီးခိဉ်တၢ်ဒုးန့ဉ်လီၤ.ဒီး တုၤလီၤလၢလိယူ ၅သီအဟါ န့ဉ်ပုၤဘဉ်ကီၤဘဉ်ခဲဖဲလၢလၢဂၢၤဟၢဒဲကဝီၤ ဒီးလၢနူသဝီတၢ်ခိဉ်တၢ်ယၢလၢအယုၤန့ဉ်ဆူ ကျီဉ်တဲဉ်ကီၢ်ပူၤတဖဉ်အ နီဉ်ဂံၢ် န့ဉ်တုၤထီဉ်ထီဉ်ဘဉ်ဆူ ၃,၀၀၀^၁ ဘျီဉ်န့ဉ်လီၤ. လၢခိဉ်တၢ်ဒုးတနီၤဒံဉ်ခဉ် ဘဉ်အဉ်ဟဲ ထီဉ်ဟူးဂဲၤလၢတၢ်မဲဉ်ညါဒီးနအဖန့ဉ်အိဉ်လၢတၢ်လီၢ်ခဲဒီးခးစိ ကျိဖးဒိဉ် န့ဉ်လီၤ. တကတီၢ်ယီဖဲမုဉ် အိဉ်ဘူး လိယူ ၇သီ နအဖဒီးဒံဉ်ခဉ် ဘဉ်အဉ် ဟံဉ်ဖိဉ်ထီဉ်သး ဟဲထီဉ် ဝဲ ဆူခဉ်အဲဉ် အဲဉ်လဲ အဉ် တၢ်လီၢ် သုး ရှဉ် (၂၀၂) လၢဂၢၤဟၢကလံၤစိးတၢ်ဘဉ်စၢၤကအိဉ်အ ကံ လီ ၃၀ ဒီး ခး လီၤ ကျိဖးဒိဉ်ဆူခဉ်အဲဉ်အဲဉ်လဲအဉ်အသုးကလၢၤဖဲန့ဉ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.

လီၢ်အိဉ်ကမ့ၢ်သဝီဖဲလၢလၢဂၢၤဟၢပုၤလီၢ်အိဉ်ကမ့ၢ်အဒဲကဝီၤတဖဉ်ဆူနီၤ အိဉ်ဒီးရဲလၢကဟးထီဉ်လၢဟီဉ်ကဝီၤဒီးကယုၤန့ဉ်ဆူ ကျီဉ်တဲဉ်ကီၢ်ပူၤ ဖဲလိယူ ၅သီ, ၂၀၀၉နံနံဒီးသိးကဟးဆူးနအဖဒီးဒံဉ်ခဉ်ဘဉ်အဉ်အတၢ် ထီဉ်ဒုးတဖဉ်န့ဉ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ ကညီဉ်ဂီၢ်ဒီးယဉ်ကရှဉ်)

စးထီဉ်လိယူ ၇သီ ၂၀၀၉နံနံနအဖဒီးဒံဉ်ခဉ်ဘဉ်အဉ်သုးရှဉ် ဟူးဂဲၤဖဲ လၢဂၢၤ ဟၢကပိဉ်ကပၤဝးဝးတဖဉ်ဒီးပတုၤခိဉ်တၢ်ဒုးဒီးမၤအါထီဉ်ပဲလၢတၢ်ခးစိ ကျိဒိဉ်ဆူခဉ်အဲဉ်အဲဉ်လဲအဉ်အသုးကလၢၤလၢအယံၤ န့ဉ် လီၤ. နအဖသုး တဖဉ်တၢ်ဟံဉ်ဖိဉ်တၢ်ဝဲလၢအဝဲသုဉ် သူဝဲဒဉ် ကျိဖးဒိဉ်တဖဉ် လၢမ့ၢ် 81 mm, 66mm, Rocket propelled grenades (RPGs), 75mm ဒီး 82mm ကျိသုဉ် တဖဉ်န့ဉ် လီၤ. တၢ်ဟံဉ်ဖိဉ်တၢ်ဝဲလၢ ကျိဖးဒိဉ်သးခံဖျဉ် မ့တမ့ၢ်သၢ ဖျဉ်လီၤတဲဉ်ပဲလၢလၢဂၢၤဟၢဒဲကဝီၤဒီးအဂၢၤန့ဉ် ဖျဉ် မ့တမ့ၢ်တ ဆဲဖျဉ် န့ဉ်လီၤတဲဉ်ဖဲအဘူးဒီး အဒဲကဝီၤန့ဉ်လီၤ. ကျိဖးဒိဉ်သုဉ်လၢအမ့ၢ်မိထီဉ်သုဉ်ဒီးRPGs အကျိသုဉ် လၢနအဖဒီးဒံဉ်ခဉ်ဘဉ် အဉ်ဟံဉ်ဖိဉ် ထီဉ် သးခးဝဲခဉ်အဲဉ်အဲဉ်လဲအဉ်အသုးကလၢၤဒီးတနီၤတလၢကွံာ်အတၢ်ခးပနီဉ်ဒီးလီၤတဲဉ်န့ဉ်ဝဲဒဉ်ဆူ ကျီဉ်တဲဉ်ကီၢ်ပူၤန့ဉ်လီၤ.

¹ For more information see Over 3,000 villagers flee to Thailand amidst ongoing SPDC/DKBA attack, KHRG June 7th 2009.

ဖဲလါယူ၊ စသီ၊ မှီဆင်နံ၊ နှပ်၊ RPGs သည် သာယျာဉ်လှာ မှီ နအဖ
 ဒီး နှပ်ခွပ်ဘုံအုတ်ဟ်ဖိုဉ်ထီဉ်သးခးဝဲ ခွပ်အံဉ်အံဉ်လ်အုတ် အသး
 ကလာ၊ ဒီးလါတံဉ်ဝဲလါနီ၊ ဘိသဝီပူ၊ ဖဲထါစီဉ်ယါ ကီဆင် တး
 ကီရုဉ်၊ ကိုဉ်တံဉ်ကီပူ၊ နှပ်လီ၊ ကညီတံဉ်ကစီဉ်ကမံးတံးဟ်ဖျါ
 ထီဉ်ဝဲဒေဉ်တံဉ်ဂီ၊ တဘုဉ်လါအမှီ RPGs အချံဒ်တံဉ် ဟ် ဖျါ ထီဉ်
 တုာ်ဝဲလါအလါတံဉ်ဖဲနီ၊ ဘိသဝီပူ၊ ဖဲလါယူ၊ စသီ အ နံ၊ နှပ်လီ၊
 ခွပ်အုတ်အုတ်ကွံဉ်မာလါတံဉ်ဟ်ဖျါ ထီဉ်ဝဲတံဉ်တုထုးထီဉ် RPGs တ
 ကလုာ် အံ၊ အခိဉ်ထံးခိဉ်ဘိတနုာ်ဘုဉ်ဆင် ခွပ် အုတ်စံဉ် (ကညီတံဉ်
 ကစီဉ်ကမံးတံး) ဘုဉ် သုဉ်သုဉ်ကဟ် ဖျါဝဲ လါဘုဉ်တံဉ် တုထုးထီဉ်
 ဝဲလါတရူး အက လုာ်-ဖဲဇုနုဉ်လီ၊ နှပ်ခွပ်ဘုံ အုတ် သးသုဉ်တ
 ဖဉ်ဖဲအပူ၊ ကွံဉ်ခးစိကျိဖဉ်ဒိဉ် RPGs တကလုာ်ယိအံ၊ ဆူထံပာ၊
 ခံသဝီဖဲတံဉ်ကြိုကီဆင် ဖဉ်အုတ်ကီရုဉ်ပူ၊ ဖဲအိဉ်ကထိဘုဉ်
 ၂၀၀၈ နှပ် နှပ်လီ၊ ဖဲ လါယူ၊ ၁၀သီ အနံ၊ ကျိဖးဒိဉ် သုဉ် (မှီမိ
 ထဉ်မှတမှီ RPGs သုဉ်) လါတံဉ်အါထီဉ်လှိုဉ်ဖျါဉ်ဖဲအဘူးဒီးမာ
 တရူးသဝီလါအအိဉ် ဖဲ ထါ စီဉ်ယါ ကီဆင်၊ ကိုဉ်တံဉ်ကီ ပူ၊ နှပ်
 လီ၊ ကျိဖးဒိဉ်သးလါတံဉ်ဖဲလါယူ၊ ၁၀သီနံ၊ အကျါတဖျါဉ်နှပ်
 လါတံဉ်ဘူးဝဲဒီးမာတရူးကျိ (မှီလါဟ်ကစီ၊ ပူ၊ ဘုဉ်ထွဲကျိတံဉ်ပဒိဉ်ကျိတဖျါဉ်) ဘုဉ်ဆင်တဟ်ဖးထီဉ်ဘုဉ်၊ အဂါခံဖျါဉ်နှပ်ပီထီဉ်လါမာ
 တရူးသဝီဖဲအပ ထီးကျိး အပူ၊ ဘုဉ်ဆင်တံဉ်ဘုဉ်ဒိဘုဉ်ထံးတအိဉ်နီတဂါဘုဉ် နှပ်လီ၊ လါလါယူ၊ ၁၀သီ ၂၀၀၉ နှပ်လံ၊ လါ၊ မာတရူးလူ၊ ကို
 လါအိဉ်ဖဲမာတရူးသဝီပူ၊ တုဉ်ကွံဉ်အသးခိဖျါလါတံဉ်ဘုဉ်ယးဒီးတံဉ်ဘုဉ်ယိဉ်လါနအဖကဆဲးခးလါဒီးကျိဖးဒိဉ်ဒီး နှပ်ခွပ်ဘုံအုတ်အသးဖိ
 ကစိကယိထံကျိနှပ်လီ၊ မာတရူးသဝီဖဲလါအမှီကညီ-ကိုဉ်တံဉ်ဖိတဖဉ်ဘုဉ်ယိဉ်ဝဲလါနှပ်ခွပ်ဘုံအုတ်သးဖိကစိကီဆင်အါဒီးဖဲ နှပ်လါ
 သဝီပူ၊ နှပ်လီ၊ မာတရူးသဝီဖဲတဂါမံးဝဲ

ကညီတံဉ်ကစီဉ်ကမံးတံး (ခွပ်အုတ်စံဉ်) ဟ်ဖျါ ထီဉ်တံဉ်ဂီ၊ တဘုဉ်အါဒီးထဲဖျါ ထီဉ်ဝဲလါမှီ
 RPGs တကလုာ်လါနအဖဒီး နှပ်ခွပ်ဘုံအုတ်ဟ်ဖိုဉ်ထီဉ်သး ခးလါ၊ ဖဲလါယူ၊ စသီ နှပ်
 လါအလါတံဉ်ဖဲနီ၊ ဘိသဝီပူ (နီ၊ ဘုဉ်) ဖဲ ကိုဉ်တံဉ်ကီပူ၊ နှပ်လီ၊ (တံဉ်ဂီ-ခွပ်အုတ်စံဉ်)

“အခဲအံ၊ အဝဲသုဉ် (နှပ်ခွပ်ဘုံအုတ်) ဟ်အိဉ်တံဉ်လီ၊ ဒီးပသဝီနှပ်ဘူးဘူးဖဲလီ၊ အပူ၊ ကွံဉ်စု၊ သီအနံ၊ နှပ်ခွပ်ဘုံအုတ်ဟ်နုဉ်
 ချံတဘုဉ်လါအမှီမာတရူးသဝီဖဲစီ၊ သ---အချံ၊ ဘုဉ်ဆင်သုဝဲနှပ်ကသုအဂီလိဉ်ဘုဉ်ဝဲဒေဉ်သီလီ၊ အယိပခိဉ်ပနာ် (သဝီသးပု)
 ဟုဉ် ပလီပုလါမှီထံဉ်ပုလီဆိတဂါ၊ နှပ်ပလီသးဒီးတဘုဉ်ဆါနှပ်အီ၊ သီတဂု၊ အခဲအံ၊ ပတဟးဘုဉ်ဘျုအိုဘုဉ် ခိ ဖျါ
 လါပဘုဉ်ပလီသးလါတံဉ်အိဉ်သးအယိနှပ်လီ။”

နီဖ--- (ဖိဉ်မှဉ်၊ ၅၀နှပ်), မာတရူးသဝီ, ကိုဉ်တံဉ်ကီ, (လါယူ၊ ၂၀၀၉နှပ်)

အခဲအံ၊ ဘုဉ်ကီဘုဉ်ခဲဖိလါလါပာ၊ ကီပူ၊ ပုလီအိဉ်ကမံအဲကစီ၊ ဒီးသဝီတံဉ်ခိဉ်တံဉ်ဂါတဖဉ်အိဉ်အါနှပ် ၃,၀၀၀ ဂါယုာ်နုဉ်ဆူကိုဉ်
 တံဉ်ကီပူ၊ ဒ်သိးကဟးပူ၊ ဖျါအသးဒီးတံဉ်ထီဉ်ဒုးဒီးတံဉ်မာဆူဉ်ဝံပီးတါ၊ ဝဲနု၊ နအဖဒီး နှပ်ခွပ်ဘုံအုတ်ကျိချံကျိသုဉ်ဒီးတံဉ်ပီးတံဉ်လိတဖဉ်လါ
 တံဉ်ကီတံဉ်ဂါအကဆူးနှပ်လီ၊ ဒ်ကညီပုတဂါခိဉ်တယာ် (CBO) ကရ၊ ဂုဂါ၊ အူတံဉ်ဟုဉ်မာစါတံဉ်အကမံးတံး ဟ်ဖျါ ဖဲလါယူ၊ ၁၀သီ
 နံ၊ အသိး၊ သဝီဖိ ၃၄၄၆၇၈ လါအဟဲလါသဝီ ၁၄၅၆၇၈ (ဟ်ယုာ်ကီပူ၊ ပုလီအိဉ်ကမံလါပာ၊ ဟာဒဲကစီ) ဘုဉ်တံဉ်သးဆူဉ်အဝဲသုဉ်လါ
 ကယုာ်ထီဉ်ကွံဉ်လါလါပာ၊ တံဉ်လါဒီးယုာ်နုဉ်ဆူအူသုဉ်ထဉ်၊ နီ၊ ဘိ၊ မာတရူးဒီးသလု၊ ထဉ်သဝီ၊ ထါစီဉ်ယါကီဆင်၊ ကိုဉ်တံဉ်ကီ နှပ်လီ^၂၊
 FBR စံးဝဲ ပု၊ ဘုဉ်ကီဘုဉ်ခဲဖိ လါအဟဲလါလါပာ၊ ဟာဒဲကစီ၊ ဟ်ဟ်ကစီ၊ ဒီးဖဲလါအိဉ်ကဒုဖဲအူသုဉ်ထဉ်၊ နီ၊ ဘိ၊ မာတရူးဒီးမာတရူးခါ ဖဲ
 ထဉ်စီဉ်ယါကီဆင်^၃ အပူ၊ နှပ်ပူ၊ နီဉ် ဂံ အိဉ် ၃၅၂၀၈၈၈ နှပ်လီ၊ ဘုဉ်ဆင်သနာ်ကွ၊ ဒ်ဘိမှီစာဖိုဉ်ကရ၊ မာတံဉ်လါဘုဉ်ကီဘုဉ်ခဲအဂီ
 (UNHCR) အပူ၊ မာတံဉ်ဖိအ နီ ကစီ ယု သုဉ်ညါ မာနီဉ်မာယါနုာ်ဝဲအသိးပု၊ ဘုဉ်ကီဘုဉ်ခဲဖိသီလါအအိဉ်ကဒုလါတံဉ်လါယံတံဉ် အနီဂံ
 အိဉ်ဝဲဒေဉ် ၂,၀၀၀ ဂါ မှီပု၊ ဘုဉ်ကီ ဘုဉ်ခဲအ သီ ဖဲ လါ လါ ပာ၊ ဟာဟ်ကစီ၊ နှပ်လီ၊ လါဟ်ကစီ၊ ပူ၊ ကိုဉ်တံဉ်ဘုဉ်မုဘုဉ်ဒါတဖဉ်
 ဖဲဖျါထီဉ်အတံဉ်ဟ်သးလါပု၊ ဘုဉ်ကီဘုဉ်ခဲအသီလါအိဉ်ဒီးဒေဉ် လါ သုဉ်ကျိကျါခိဉ်တဖဉ်အတံဉ်ဘုဉ်တံဉ်ဘုဉ်အဂီ ဒီးဒ်တံဉ်ဟ်ဖျါတုာ်လံအ
 သိးတံဉ်ကွံဉ်ဆိကမိဉ်လါတံဉ်ကဆု၊ အဝဲသုဉ်ဆူတံဉ်လါလါအဘုဉ်အဘာတတံဉ်နှပ်လီ။

² Insecurity amidst the DKBA-KNLA conflict in Dooplaya and Pa'an district, KHRG, February 2009
³ The Karen CBO Emergency Relief Committee is a coalition of Karen Community-based Organizations which formed in June 2009 to provide aid to the new refugees from the Ler Per Her area following the recent attacks.
⁴ This information was received by email from the Karen CBO Emergency Relief Committee on June 11th 2009.
⁵ "Burma Army and DKBA mortars land in Thailand as attacks on Karen People continue in Ler Per Her Refugee camp area," Free Burma Rangers, June 12th 2009.

ပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိအခါအိဂီဂီလါလါဂါပၤဟၤဒဲကဝီတဖၣ်ယုၣ်တုၢ်လံာ်ဘၣ်ဆၣ်, သဝီတနီၤလၢအဘူးဒီးလၢဂါပၤဟၤ န့ၣ်တယုၣ်ဒီးဘၣ်, အိၣ်တုၢ် ဒီးဒၣ်လၢတၢ်ဒုးကဆူးဒီး တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအိၣ်ဒၣ်ထဲတဖၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိဖဲန့ၣ်တနီၤတၢ်ကဆဲးလီၤန့ၣ်တုၢ်လံာ် အမံၤဒီးပၤဝဲတၢ်ဖိကဘၣ်ဝဲန့ၣ် နအဖဒီးဒိၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်အသုးတၢ်ပိးတၢ်လိဖဲတၢ်ထီၣ်ဒုးဘျီအဝဲအံၤအဖၢမုၢ်န့ၣ်လီၤ. တချုးတၢ်ထီၣ်ဒုးကထီၣ်ဖဲလါယုၤ ၅သိဒ်ဘၣ် န့ၣ်, သဝီဖိတနီၤသုတုၢ်ဝဲလိတဖၣ် (လၢအဘူးဒီးဒိၣ်ခွၢ်ဘၣ်လိကျိ) ဒ်သိးကဆဲးကျိးဒီးသဝီဖိလၢအယုၣ်န့ၣ်တုၢ်လံာ်လၢကျိၣ်တဲၣ်ကီၢ်ပူၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢတၢ်ဒုးကထီၣ်ဖဲလါယုၤ ၅သိန့ၣ် တၢ်ဆဲးကျိသ့ၣ်တဖၣ်ပတုၣ်ကွၢ်, ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်တၢ်တုၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ရဲၣ်ဘၣ်.

ဒ်ပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိလၢလါဂါပၤဟၤ ဟီၣ်ကဝီဖဲအဖဲန့ၣ်တုၢ်ဆူ ကျိၣ်တဲၣ်ကီၢ်ပူၤဖဲအပူၤကွၢ်တယံၣ်ဒ်ဘၣ်တဖၣ်အသိး ဖဲလါယုၤ ၁၁သိ ၂၀၀၉ နံၣ်န့ၣ် ဒိၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်သုးရူ(၄),သုးကု(၉၉၉) သုးခိၣ်တကၤမာဲသဝီဖိလၢလါဂါပၤဟၤဟီၣ်ကဝီတကၤဖဲအုၣ်တၢ်ကစီၣ်ဒ်သိးကဆဲး ကျိးဒီးပျားဘက်ကီဘက် ခဲအသိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပျားဘက်ကီဘက်ကစီၣ်ဖိတကၤအံၤတဲဘၣ်ပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိလၢအဖဲယုၣ်အိၣ်လၢမံၤလးအါခံ,မံၤလး အါထၣ်ဒီးတၢ်မံၤကျါသဝီတဖၣ်လၢကဘၣ်ဆုၢ်န့ၣ် ဒိၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်စုသဝီတဖျါစုယီၤ ၃,၀၀၀ဘး (အမဲရကၤစု ၈၈၆လၢၣ်) ဒ်သိးကဟ့ၣ် တၢ်လၢကဘၣ် လၢကစုလၢအငါဝဲပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိလၢအဝဲတၢ်ပိးတၢ်လိဖဲတၢ်ထီၣ်ဒုးပူၤန့ၣ်လီၤ. ပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိတဖၣ် တဲဘၣ်ခွၢ်အုၣ်အိၣ်ကွၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်တဆူစုဒိၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်ဘၣ်ဒီးအမဲအံၤအဝဲသ့ၣ်ဖဲတုၢ်တုၢ်လံာ်လၢကျိၣ်တဲၣ်ကီၢ်ပူၤလံာ်န့ၣ်လီၤ.

ပျားဘက်ကီဘက်ခဲ ဖျါအိၣ်ကမံၤအသိ လၢအဖဲလၢလါဂါပၤဟၤဒဲကဝီဟီၣ်ကဝီဖဲဖိအိၣ်ဂျိၣ်ပူၤ, ကညီကီဆဲး တဖၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ပျားဘက်ကီဘက်ခဲအတၢ်မၤစၢဖဲလါယုၤ ၇သိ, ၂၀၀၉ ဖဲနီၤဘိသဝီ,ထၣ်ခိၣ်ယါကီဆၣ်,တးကီၢ်ဂျိၣ်,ကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ ကညီဂါဖိခွဲးယၢ်ကရၢ)

တုၤဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ, ပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိလၢလါဂါပၤဟၤဟီၣ်ကဝီလၢအဖဲ တုၤဆူကျိၣ်တဲၣ်ကီၢ်ပူၤတဖၣ်,ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ပျားဘက်ကီဘက်ခဲအိၣ်ထွဲ မၤစၢဘၣ်တၢ် ဟ့ၣ်မၤစၢအိၣ်လၢအမုၢ်ကရၢသဘျီ (NGOs), ဘိမုၢ်စၢဖိၣ်ကရၢမၤတၢ်လၢဘက်ကီဘက်ခဲအဂီၢ် (UNHCR), ကညီပူၤ တဝါခိၣ်တယံၣ်တၢ်ကရၢကရိ, ကျိၣ်တဲၣ်တၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်အုၣ်အိၣ်ချဲဝဲကျါ မ့တမ့ၢ်တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အံၤဟံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ, TBBC တီခိၣ်ရိၣ်မဲဒီးရဲၣ်ကျဲၤမၤန့ၣ်ဘိမုၢ်ပျားဘက်ကီဘက်ခဲအိၣ်ထွဲတၢ်မၤစၢတဖၣ်ကတုၤဆူပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိတဖၣ်အ အိၣ်ဒီးကညီပူၤ တဝါခိၣ်တယံၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် ကညီပူၤတဝါခိၣ်တယံၣ်ဂီၢ်အုၣ်တုၢ်မၤစၢတၢ်ကမံးတံးဖဲရဲၣ်ကျဲၤမၤန့ၣ်တၢ်မၤစၢလၢလီၤဟီၣ်ကဝီပူၤကညီဖိ န့ၣ်ထၢတဖၣ်အကျိၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၤဆိဒ်တၢ်လၢဘိမုၢ်စၢဖိၣ် ကရၢမၤတၢ်လၢဘက်ကီဘက်ခဲအဂီၢ် (UNHCR),မၤနီၣ်မၤယါဝဲ အသိး “တၢ်လိၣ်ဘၣ် လၢအဆိအချုတဖၣ်အကျိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ, ကူကၢ်,လီၤဆိဒ်တၢ်ကူကၢ်လၢဖိသ့ၣ်အိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဆၣ်ပျၢ်, လီၤမံၤလၢကဒိသဒၢ အဝဲသ့ၣ်လၢကပံၣ်ကျါဖဲမုၢ်ခိၣ်စုဖးဒိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ . အါန့ၣ်အန့ၢ်လၢကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢတကပၤတၢ်ဒုးဆဲးကထီၣ်ဒီးအသးယိတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ်ဒီး ပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလိၣ်ဘၣ်ဒီးဝဲဒၣ် တၢ်ဒိသဒၢကဟုကယၢ်အတၢ် ဆိၣ်ထွဲမၤစၢဒီးခါဆူမဲၣ်ညါ လၢအမုၢ်တၢ်ဆုၢ် ကခါက့ၤအဝဲသ့ၣ်ဆူကီၢ်ပယီၤန့ၣ်နီၤနီၤကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်အဝဲသ့ၣ်ကစၢ်အတၢ်ဘၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ကထီၣ်သးဘၣ်ယးပျားဘက်ကီဘက်ခဲဖိလၢလါဂါပၤဟၤကဝီအတၢ်ယုၣ်ထီၣ်ဖဲန့ၣ်ဆူကျိၣ်တဲၣ်ကီၢ်ပူၤ န့ၣ်ဒိၣ်န့ၣ်အါန့ၣ်ဒီးတၢ်မၤအသး တခါစုၣ်စုၣ်လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်တယံၣ်ဒီးဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကထီၣ်သးတခါအံၤတမ့ၢ်တၢ်ကထီၣ်သးလၢအ လီၤဆိလၢတဘျးစဲ လိၣ်အသးန့ၣ်ဘၣ်. အါန့ၣ်အန့ၢ်,နအဖဒီးဒိၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်ဟံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးဖဲဒုးဝဲလၢဂါပၤဟၤ, မၤဆူၣ်ဝဲသဝီဖိလၢကဝဲန့ၣ်အသး တၢ်ပိးတၢ်လိလၢတၢ်ဒုးပူၤဒီးတၢ်ထၢန့ၣ်ဆူၣ်သုးအသိတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ကထီၣ်သးအဒိၣ်အမုၢ်ဒီးတၢ်အံၤန့ၣ်ဒုးန့ၣ်တၢ်ဘျးစဲလၢလိၣ်သးဒီးတၢ်ကထီၣ်သးအပူၤကွၢ် ၂၀၀၈ နံၣ်တတၢ်န့ၣ်လီၤ. ခုၣ်အုၣ်အိၣ်ကွၢ်စးထီၣ်ဟံၣ်ဖိၣ်တုၢ်တၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်ထၢဆူၣ် သုးလၢဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်လၢဒိၣ်ခွၢ်ဘၣ် အုၣ်ဒီးဖဲနအဖဒီးဒိၣ်ခွၢ်ဘၣ်အုၣ်မၤသုးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢဖၣ်အိၣ်ဒီးန့ၣ်ပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ဂျိၣ်ပူၤဖဲလါဝဲပတုၢ်ဘၣ်ထီၣ်သိ ၂၀၀၈နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.²

⁶ "Thailand: UN working to assist 2,000 recently-arrived Myanmar Refugees," UNCHR, June 12th 2009

⁷ See Forced recruitment by DKBA forces in Pa'an District, KHRG, September 2008 and Human minesweeping and Forced relocation as SPDC and DKBA step up joint operation in Pa'an District, KHRG, October 2008.

ဒ်ပုၤအိၣ်လၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်လီၤဟီၣ်ကဝီၤပူၤတၢၢ်မၤနီၣ်မၤယါတၢ်ဝဲဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ်အသိး. “အဝဲသ့ၣ်(ဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်တဖၣ်)အတၢ်ပညိၣ်န့ၣ်(ကဆၢ) သးဖိအသိတဖၣ်ဆူၣ်ပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်လီၤ. ယနၢ်ဟူၣ်(တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်)လၢသဝီသးပုၤတၢၢ်အအိၣ်လီၤ. ဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်ဆဲးတၢ်သးလီၤပလိၣ်အစ့ၣ်ကျၢ်ဒီးနအဖလၢ ကထီၣ်ဒုးဝဲန့ၣ်ပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်တၢ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ”တၢ်ဂ့ၢ်ဖိၣ်ထွဲထီၣ်အခဲဖဲ၂၀၀၉န့ၣ်ထီၣ်သီသီန့ၣ် တၢ်ထီၣ်ဒုးအါထီၣ်လၢဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ် ဒီးနအဖဒီးဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်သးတဖၣ်ဟ်ဖိၣ်ထီၣ်သးထီၣ်ဒုးခွၢ်အဲၣ်အဲၣ်လဲၣ်အ့ၣ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲ ဖဲဖၣ်အၣ်ဒီးန့ၣ်ပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤဒီးတၢ်ထီၣ်ဒုးအံၤမၤဘၣ်ဒဲဖဲလီၤဟီၣ်ကဝီၤပူၤသဝီသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်အယိသဝီဖိတဖၣ်အတၢ်ဘၣ် တၢ်ဘၢတအိၣ်ဒီးပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲအသိဖဲအအုၣ်ဖး ဒီးဖိဖြၢၣ်ကီၢ်ဆၣ်တးကီၢ်ရၣ်ဖဲကီၢ်တၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအပူၤကွၢ်တယံၣ်ဒီး ဘၣ်, ခွၢ်အ့ၣ်အၣ်ကွၢ် ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲ နအဖဒီးဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်ဟ်ဖိၣ်ထီၣ်သးထီၣ် ဒုးထီၣ်ဒါဝဲခွၢ်အဲၣ်အဲၣ်လဲၣ်အ့ၣ်အသးကလၢၤ ဒ်အမ့ၢ်(၂၀၀)သးကလၢၤဝဲဝီၤ လၢၤ ခံ အိၣ်လၢန့ၣ်ပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤဒီးတၢ်ဒုးကတၢၢ်ဝဲဖဲသးကလၢၤလီၤကွၢ်ဝဲလဲၣ်အ့ၣ်ဖြၢၣ် ၂၀၀၀ဖဲဒုးသဝီဖိၣ်၂၀၀ ယၢ်ယၢ်ယုၢ်န့ၣ်ဝဲ ဆူၣ်ကီၢ်တၢ်ပူၤဖဲဖိဖြၢၣ်ကီၢ်ဆၣ်လၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢလါမ့ၢ်၂၀၀၉န့ၣ်လံၤလံၤခွၢ်အ့ၣ်အၣ်ကွၢ်ပုၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိဖုၤဂဲၤလၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤတဖၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်ပူၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမီၤလၢအိၣ်လၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤတဖၣ်စးထီၣ်ကိးလီၤတၢ်အသး (ဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်)လၢ “သးခိးကီၢ်ဆၢ” သူဝဲကီၤလၢဝါလံၣ်မဲၣ်ဖျါဖျါဖျါ ဒ်အမ့ၢ်“BGF”န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢမ့ၢ်၂၀၀၉န့ၣ် နအဖဒီးဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်ပူၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမီၤမၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်တခါပူၤန့ၣ်ဒ်နအဖတၢ်ကလုာ်ဟ်ဖျါတ့ၢ်ဝဲအသိးဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်ကဘၣ်မၤအါထီၣ်သးနီၢ်ဂံၢ်လၢကမၤတၢ် ဒ်သးခိးကီၢ်ဆၢဒီးတၢ်မၤဆူၣ်လၢကမၤလီၤမၤကွၢ် ခွၢ်အဲၣ်အဲၣ်လဲၣ်အ့ၣ်သးမ့ၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢအအိၣ်ဂၢ်အိၣ်ကျၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အံၤဖိၣ်ထွဲထီၣ်အခဲလၢအမ့ၢ်ဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်တၢ် ထၢဆူၣ်သးအသိတဝီၤလၢလီၤဟီၣ်ကဝီၤပူၤသဝီသးတဖၣ်အအိၣ်လၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤတဖၣ်အကျါန့ၣ်လီၤ. ဖဲသဝီဖိၣ် ၁၁၉၀၀ယုၢ်ထီၣ်ဆူၣ်လၢပၤပၤလၢကမၤဆဲးတၢ်ထၢဆူၣ်သးသီဘျီအဝဲအံၤဖဲလၢမ့ၢ်ဘူးကလၢၤ၂၀၀၉, ဒုးအါထီၣ် ဒဲကဝီၤဖိနီၣ်ဂံၢ်ထီၣ်ဘးလၢ ၁,၂၀၀၀၀ န့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂုၤဂုၤဒ်အပူၤတယံၣ်ဒီးဘၣ် ခွၢ်အ့ၣ်အၣ်ကွၢ်ဒီးတၢ်ကရၢကရီၤအဂၤတဖၣ် ဟ်ဖျါတ့ၢ်ဝဲအသိးအသိးဖဲလၢ ယုၤ ၅၀၀ နအဖဒီးဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ်သး စးထီၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးထီၣ်ဒါ ခွၢ်အဲၣ်အဲၣ်လဲၣ်အ့ၣ် သးကလၢၤ (၁၀၀), (၂၀)ဒီး (၂၂)လၢအအိၣ်ဘူးဒီးလၢပၤပၤလၢန့ၣ်လီၤ. ဖဲအပူၤကွၢ်တယံၣ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢပၤပၤ ခိၣ်ယၢၤဒုးသဝီဖိၣ်အါန့ၣ်သၢကထီၣ်ဟ်လီၤတၢ်ကွၢ်အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၤဒီးဖဲယုၢ်န့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ဖိၣ်ယါကီၢ်ဆၣ်. ကီၢ်တၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢပုၤသၢကထီၣ်အကျါန့ၣ်ဟ်ယုၢ်စ့ၢ်ကိးဒီးဒုးသဝီဖိၣ်လၢအယုၢ်ပူၤဖျဲးအသးလၢတၢ်ထၢဆူၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

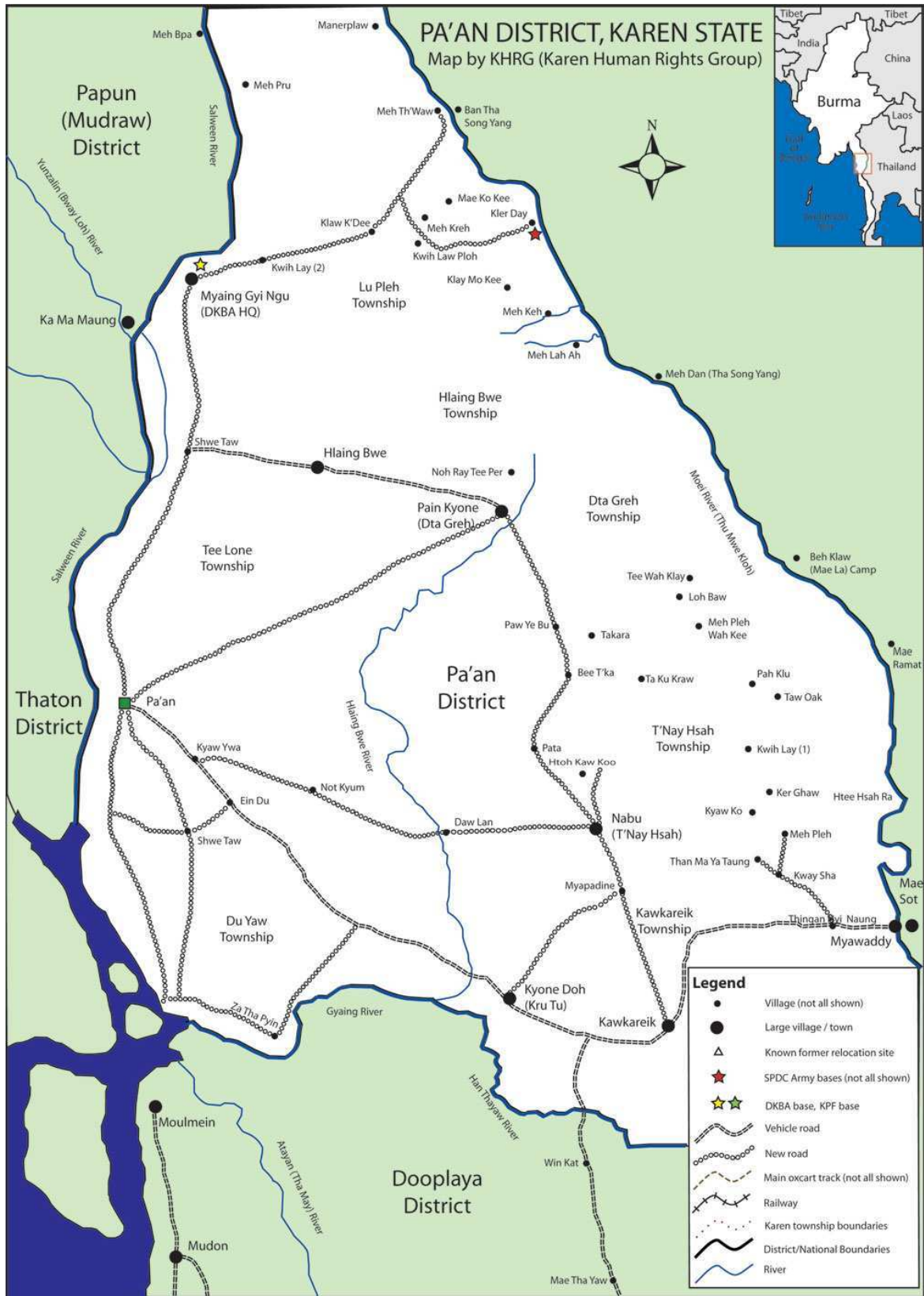
ဒ်တၢ်မၤနီၣ်လၢတၢ်ကစီၣ်ဖိၣ်တခါအံၤဒီးလၢညါတဖၣ်ပူၤအသိးန့ၣ်, ဒ်ခွၢ်ဘၣ်အ့ၣ် (၅၅၅) ဒီးနအဖ ၁၁၀၀(၂၂) ဟ်ဖိၣ်ထီၣ်သးဒီးခးစိစ့ၢ်ကိး ခွၢ်အဲၣ်အဲၣ်လဲၣ်အ့ၣ်သးရၣ် (၂၀၂)သးကလၢၤလၢအအိၣ် လၢလၢပၤပၤလၢ ကလံၤစိးတခါဒီးကအိၣ်စိးစိး အကံၤလိ(၃၀)ယၢ်ယၢ်လၢအကွၢ်ဆၢမဲၣ် လီၤသးဒီးကီၢ်တၢ်ပူၤမၤတၢ်ရံးသဝီန့ၣ်လီၤ. ပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကိးဖဲန့ၣ်ယုၢ်တ့ၢ်လၢတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတၢ်အိၣ်မ့ၢ်ဆီတလဲအသးန့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပုၤအဂၤတဖၣ်ကယုၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.

A KHRG slide show with 32 photos documenting the recent refugee flight from the Ler Per Her area to Thailand is available online at: http://www.khrg.org/slide_show/khrg_2009_pic.html.

For more information on the impact of DKBA/SPDC attacks on villagers in Pa'an District, see the following previously published KHRG reports:

- Over 3,000 villagers flee to Thailand amidst ongoing SPDC/DKBA attacks (June 2009)
- Over 700 villagers flee to Thailand amidst fears of SPDC/DKBA attacks on a KNLA camp and an IDP camp in Pa'an District (June 2009)
- Joint SPDC/DKBA attacks, recruitment and the impact on villagers in Dooplaya and Pa'an districts (May 2009)
- Extortion and restrictions under the DKBA in Pa'an District (March 2009)
- Insecurity amidst the DKBA -KNLA conflict in Dooplaya and Pa'an Districts (February 2009)

Recent photos from the area are presented in *KHRG Photo Gallery 2008* and *KHRG Photo Gallery 2007*. This and other KHRG reports and maps of the region can be found on the KHRG website at <http://www.khrg.org>.

Karen Districts

©Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles

